

Snežnik, Javorniki, Pivka - mogočni gozdovi in pestri travniki

Našim vnukom v dar

Varujmo bisere slovenske narave

Obsežni jelovo-bukovi gozdovi Snežnika in Javornikov sodijo med največje strnjene gozdne sestoje pri nas. Daleč najvišja točka območja je Snežnik (1796 m n. v.), markanten in z vseh strani zelo izstopajoč vrh.

Natura 2000

Natura 2000 je ekološko omrežje, ki postopoma nastaja v vseh državah Evropske unije. Vanj so vključena območja, ki so pomembna za ohranjanje ogroženih rastlin, živali in njihovih življenjskih okolij.

Presihajoča jezera v dolini Pivke so zakladnica rastlinskih in živalskih vrst.

Močvirski cekinček je eden najbolj ogroženih metuljev pri nas.

Zakaj Natura 2000?

- Ker je v Evropi vse manj naravnih življenjskih prostorov.
- Ker so se zaradi tega mnoge občutljive vrste rastlin in živali znašle na robu preživetja ali celo izumrle.
- Ker moramo, da bi ohranili naravo, ukrepati skupaj.

Snežnik, Javorniki in dolina Pivke so zaradi svojih naravnih danosti postali eno izmed območij Natura 2000.

Kozača

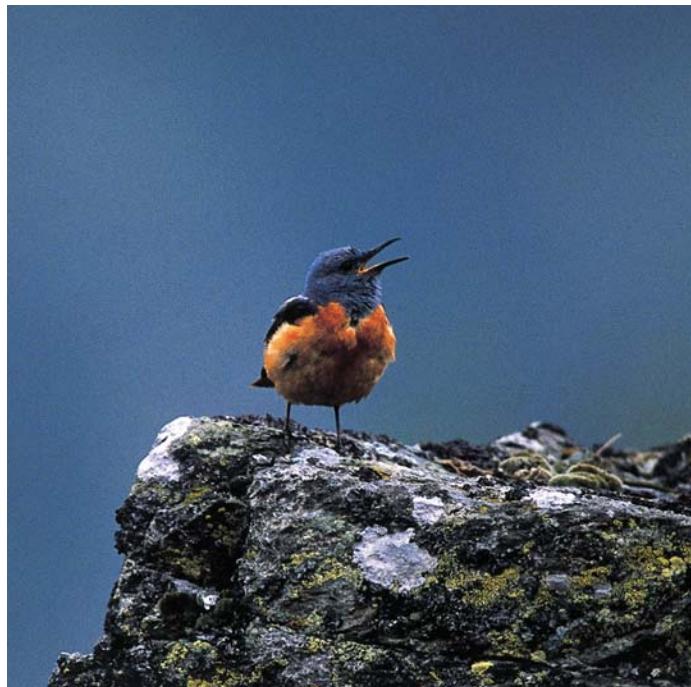
Kozača je poleg velike uharice naša največja sova. Zaradi dolgega repa je v letu videti kakor velik kragulj. To je nočna ptica, v času gnezdenja pa lovi tudi podnevi. Njen klic hu-hu-hu se začne tiho, nato pa je vedno glasnejši. Gnezdi v iglavcih, najpogosteje v duplih, ki nastanejo z veliki-mi odlomi dreves. Kozačo najdemo povsod v gozdovih Snežnika in Javornikov in prav na Javornikih je ugotovljena najvišja znana gostota teh ptic v Evropi.

Kozača je najpomembnejša ptičja vrsta v obsežnih jelovo-bukovih gozdovih Snežiškega pogorja in Javornikov.

Slegur

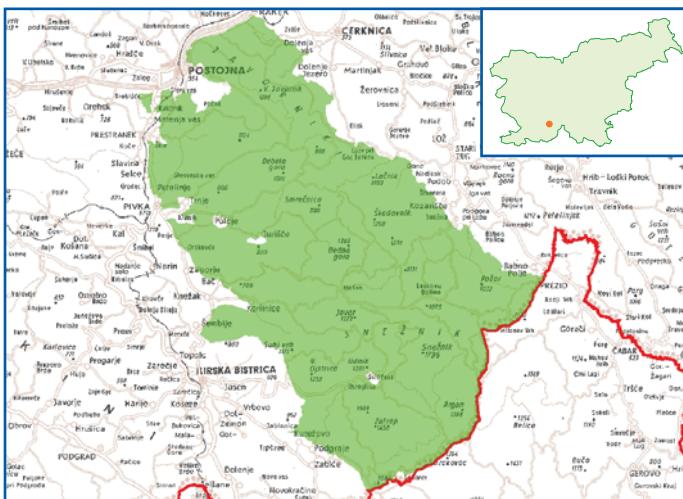
Kljud čudoviti obarvanosti, živi slegur zelo prikrito in neopazno. Če se že srečamo z njim, ga vidimo le za hip, ko pobere žuželko s tal. Je redko razširjena poletna vrsta. Ustreza mu skalnati, redko poraščen svet tako v nižinah kot nad drevesno mejo. Čeprav posamezni pari slegurja gnezdijo še v kamnolomih nad Ilirska Bistrico, so njihovo najpomembnejše območje suhi skalnati travniki višje nad dnem doline. Izbera zelo topla prisojna mesta. Gnezdo naredi v skalnih razpokah in špranjah, pa tudi v zdinih luknjah.

Slegur je pisana, a plaha ptica skalnatih sten in gorskih kraških travnikov.

Zakaj želimo ohraniti gozdove Snežnika in Javornikov ter travnike v dolini Pivke?

- V gozdovih Snežnika in Javornikov ter na travnikih v dolini Pivke gnezdi cela vrsta ogroženih ptic: kozača, koconogi čuk, triprsti detel, kosec, pisana penica, kotorna, podhujka, hribski škrjanec in druge.
- Čez to območje potekajo preletni zračni koridorji velikih ujed, na primer beloglavega jastreba.
- Gozdovi in travniki tega območja so živiljenjski prostor številnih drugih ogroženih živalskih in rastlinskih vrst. Na travnikih izstopajo metulji, v gozdovih pa velike zveri: rjavi medved, volk in navadni ris.

Kaj lahko storim?

Nekaj primerov:

- S košnjo in pašo ohranjam travnate površine.
- Nadaljujem z dosedanjim načinom gospodarjenja v gozdovih.
- Ne vznemirjam ptic v času gnezditve.
- Vlažnih travnikov ne izsušujem.

Kje lahko izvem več?

- Mirjam Gorkič, Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Nova Gorica, tel. 05 330 5302, mirjam.gorkic@zrsvn.si
- Alja Grošelj, Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, tel. 01 230 6706, alja.groselj@zrsvn.si
- Špela Habič, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Postojna, tel. 05 700 0618, spela.habic@zgs.gov.si
- Slavko Polak, Notranjski muzej Postojna, tel. 05 721 1080, slavko.polak@quest.arnes.si
- Ida Štoka, Kmetijsko svetovalna služba Sežana, Sežana, Sejmiška 1a, tel. 05 730 04 95, id.a.stoka@go.kgzs.si
- spletna stran MOP Natura 2000: www.natura2000.gov.si, info.mop@gov.si
- spletna stran Evropske komisije o Naturi 2000: www.europa.eu.int/comm/environment/nature/home.htm

Zgibanka je del serije, s katero predstavljamo območja Natura 2000 | Besedilo: David Fučka, Alja Grošelj in Irena Kodele Krašna | Fotografije: Peter Buchner / Arhiv DOPPS, Mirjam Gorkič, Mirko Perušek, Slavko Polak / Zemljevid: David Fučka / Urednica serije: Breda Ogorelec / Obliskovanje: Andrejka Čufer / Postavitev: Znamka 111 / Izdalo: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Ljubljana, 2004.